ЗМІСТ

IT-право та інформаційна безпека

Подивитись анотацію та купити на **jurkniga.ua**

Анотація

У монографії досліджуються категорії «IT-право», «інформаційна безпека», розглядаються взаємозв'язки та взаємодія між цими категоріями. Аналізується теоретичне підґрунтя визначення взаємозв'язку інформаційної безпеки та IT-права та конкретика взаємин «IT-права» та «інформаційної безпеки».

Призначена для науковців, науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, аспірантів, студентів юридичних спеціальностей, практикуючих правознавців. Може бути корисною усім, хто цікавиться проблемами «IT-права».

ІТ-право
та інформаційна безпека

Монографія

За редакцією
д.ю.н., проф. О.І. Харитонової,
д.ю.н., проф. Є.О. Харитонова

Одеса
Фенікс
2017

УДК 347.77:(007:004.7)+347.77:(007:004.056.5)
І-92

Рецензенти:

Луць В.В. – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, заслужений діяч науки і техніки України.

Ліпкан В.А. – доктор юридичних наук, доцент, академік Академії наук вищої освіти України, академік Міжнародної кадрової академії.

І-92 **ІТ-право та інформаційна безпека** : монографія / [авт. кол.]; за ред. д.ю.н., проф. О.І. Харитонової, д.ю.н., проф. Є.О. Харитонова. – Одеса : Фенікс, 2017. – 176 с.
ISBN 978-966-928-137-1

У монографії досліджуються категорії «ІТ-право», «інформаційна безпека», розглядаються взаємозв'язки та взаємодія між цими категоріями. Аналізується теоретичне підґрунтя визначення взаємозв'язку інформаційної безпеки та ІТ-права та конкретика взаємин «ІТ-права» та «інформаційної безпеки».

Призначена для науковців, науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, аспірантів, студентів юридичних спеціальностей, практикуючих правознавців. Може бути корисною усім, хто цікавиться проблемами «ІТ-права».

УДК 347.77:(007:004.7)+347.77:(007:004.056.5)

ISBN 978-966-928-137-1

© Авт. кол., 2017

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

Харитонова Олена Іванівна – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, Заслужений діяч науки і техніки України, зав. кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 1,3 (у співавт. з Харитоновим Є.О.); 7;

Харитонов Євген Олегович – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, Заслужений діяч науки і техніки України, зав. кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 1,3 (у співавт. з Харитоновою О.І.);

Ульянова Галина Олексіївна – доктор юридичних наук, доцент, проректор з наукової роботи, професор кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 10;

Бааджи Наталія Пилипівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 12 (у співавт. з Спасовою К.І.);

Берназ-Лукавецька Олена Михайлівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 8 (у співавт. з Подсядло Р.П.);

Грігор'янц Галина Ігорівна – кандидат юридичних наук, асистент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 9; Словник;

Давидова Ірина Віталіївна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 6;

Кирилюк Алла Володимирівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 11;

Омельчук Олександр Сергійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 2;

Позова Діна Дмитрівна – кандидат юридичних наук, асистент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 4;

Фасій Богдан Володимирович – асистент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 5; Словник;

Спасова Катерина Іванівна – аспірант кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія»: розд. 12 (у співавт. з Бааджи Н.П.); Словник;

Подсядло Роксолана Петрівна – магістрант факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія» – розд. 8 (у співавт. з Берназ-Лукавецькою О.М.).

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Рубіж тисячоліть був відзначений практично інституціоналізацією інформаційного суспільства, що знайшло відображення у прийнятті країнами «Великої вісімки» в Окінаві у 2000 році Хартії глобального інформаційного суспільства (Окінавська хартія).Формування інформаційно-комунікаційних технологій істотно вплинуло на розвиток суспільства, стало чинником інформаційної революції, споживачів, творців, дослідників, активістів.

На такому тлі оцінка зростання значення інформаційно-комунікаційних технологій є суто позитивною як у світі, так і нашій державі. Так, у руслі тенденції визнання значення інформаційного суспільства у Законі України від 9 січня 2007 року зазначалося, що одним з головних пріоритетів України є побудова орієнтованого навдоволення інтересів людей інформаційного суспільства, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному і особистому розвиткові та підвищуючи якість життя. Основні напрями державної політики у галузі інформатизації в Україні визначені Указом Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні», яким, зокрема, передбачається вдосконалення правового регулювання діяльності суб'єктів інформаційних відносин, виробництва, використання, поширення та зберігання електронної інформаційної продукції, захисту прав на інтелектуальну власність, посилення відповідальності за порушення встановленого порядку доступу до електронних інформаційних ресурсів всіх форм власності, за навмисне поширення комп'ютерних вірусів тощо.

Разом із тим, у «комп'ютеризації» суспільства вбачають загрозу настання епохи нової (постмодерністської) транснаціональної антиутопії нагляду, у якій Інтернет з головного інструменту звільнення перетворюється в найнебезпечніший посередник тоталітаризму, який ми тільки бачили, а відтак пропонується, враховуючи ту обставину, що значно легше зашифрувати інформацію, ніж зробити протилежне, використовувати

цю дивну властивість, щоб створити закони нового світу, щоб сховати індивідуальний простір за криптографічною завісою. Криптографія розглядається як остаточна форма ненасильницької прямої дії. У той час як країни, що володіють ядерною зброєю, з безмежною жорстокістю чинять тиск на мільйони індивідуумів, криптостійкість означає для влади, що вона більше не зможе втрутитися в наміри індивідуумів зберегти свої секрети. Відтак завдання вбачається у тому, щоб гарантувати свободу волевиявлення там, де це можливо, утримувати наступ антиутопії там, де ми не можемо виконати перше.

Така ситуація свідчить про складність завдань, що постають перед правом, як суспільним регулятором, у галузі впорядкування відносин, що складаються у зв'язку з використанням інформаційних технологій та забезпеченням інформаційної безпеки, тобто, стану захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому запобігається завдання шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність інформації, що використовується; негативний інформаційний вплив; негативні наслідки застосування інформаційних технологій; несанкціоноване розповсюдження, використання і порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації.

Значущість та актуальність проблеми зумовили підписання 25 лютого 2017 року Президентом України Указу № 47/2017, яким було введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони «Про Доктрину інформаційної безпеки України» та затверджено відповідну Доктрину. Крім того, 5 вересня 2016 року Президент Петро Порошенко доручив секретареві Ради національної безпеки та оборони Олександру Турчинову погодити з Верховною Радою законодавче забезпечення захисту інтересів у сфері національної безпеки в галузі стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки держави.

Враховуючи ту обставину, що вирішення проблеми інформаційної безпеки має здійснюватися, зокрема, шляхом удосконалення нормативно-правової бази щодо забезпечення інформаційної безпеки, у тому числі захисту інформаційних ресурсів, протидії комп'ютерній злочинності, захисту персональних даних, а також правоохоронної діяльності в інформаційній сфері, належна увага має приділятися й науковим розвідкам правознавців в у цій галузі.

Чи не в першу чергу це стосується «IT-права», котре останнім часом викликає усе більший інтерес науковців та практиків,

що зумовлено потребами інформаційного суспільства, зростанням питомої ваги юридичної активності у ІТ-сфері, необхідністю забезпечення інформаційної безпеки у різних галузях громадського життя.

Досвід попередніх наукових розробок авторів цієї книги показав, що важливим є не лише визначення поняття та встановлення сутності «ІТ-права», кола відносин, яких воно стосується, суміжних правових категорій тощо, але й визначення системи взаємозв'язків між ними. Із врахуванням цих чинників і була визначена методологія дослідження та структура монографії.

Як і попередні видання, ця монографія містить Словник термінів, котрі стосуються проблематики дослідження, призначенням якого є забезпечення приємності сприйняття основного тексту читачами гуманітарного способу мислення. Врешті, навіть за умови можливостей Мережі, мати при читанні під рукою Словник може бути досить зручно.

Автори усвідомлюють, що деякі висновки є спірними, не всі аргументи будуть визнані достатньо обґрунтованими. Окремі положення свідомо сформульовані провокативно, аби спонукати зацікавлених читачів до активізації дискусії, котра, власне, і є «надзавданням» авторського колективу. Якщо така дискусія трапиться, то своє завдання автори будуть вважати виконаним.

Дякуємо за увагу!

До приємного спілкування – безпосередньо чи за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

Враження від книги та побажання можна висловлювати за електронними адресами: intelekt.08@mail.ru; ao911@mail.ru. Більшість авторів присутні також на сторінках FB.

Зміст

ПЕРЕДНЄ СЛОВО 5

ЧАСТИНА І.
ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ВИЗНАЧЕННЯ ВЗАЄМОЗВЯЗКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ІТ-ПРАВА

Розділ 1. Інформація, інформаційна безпека та ІТ-право як кореляти 8
Розділ 2. Вплив «ІТ-права» на суспільну свідомість. 21
Розділ 3. «Інтернет-правовідносини» та інформаційна безпека . 35
Розділ 4. Джерела регулювання ІТ-відносин 47
Розділ 5. Прогалини правового регулювання у ІТ-сфері та їх подолання 60

ЧАСТИНА ІІ.
КОНКРЕТИКА ВЗАЄМИН ІТ-ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Розділ 6. Правочини у ІТ-сфері та інформаційна безпека 74
Розділ 7. Інформаційно-комунікаційні технології та авторське право 86
Розділ 8. Медичні послуги і інформаційні технології. 98
Розділ 9. Піратство у Інтернеті – проблема ІТ-сфери та сфери інформаційної безпеки 113
Розділ 10. Плагіат в сучасному інформаційному середовищі . . . 124
Розділ 11. Юридична відповідальність за порушення авторських прав у Інтернеті. 135
Розділ 12. Відшкодування шкоди за порушення авторських прав ІТ-сфері 149

СЛОВНИК 161

Книги, які можуть вас зацікавити

IT-право: теорія та практика

Корпоративне право України

Кримінальний процесуальний кодекс України

Конкурентна розвідка та безпека бізнесу

Перейти до галузі права
IT-право

ЮРКНИГА
від теорії до практики

Перейти на сайт →